

PONAVLJANJE

SAD, Kanada, Meksiko, Argentina i Brazil

Turističke značajke SAD-a

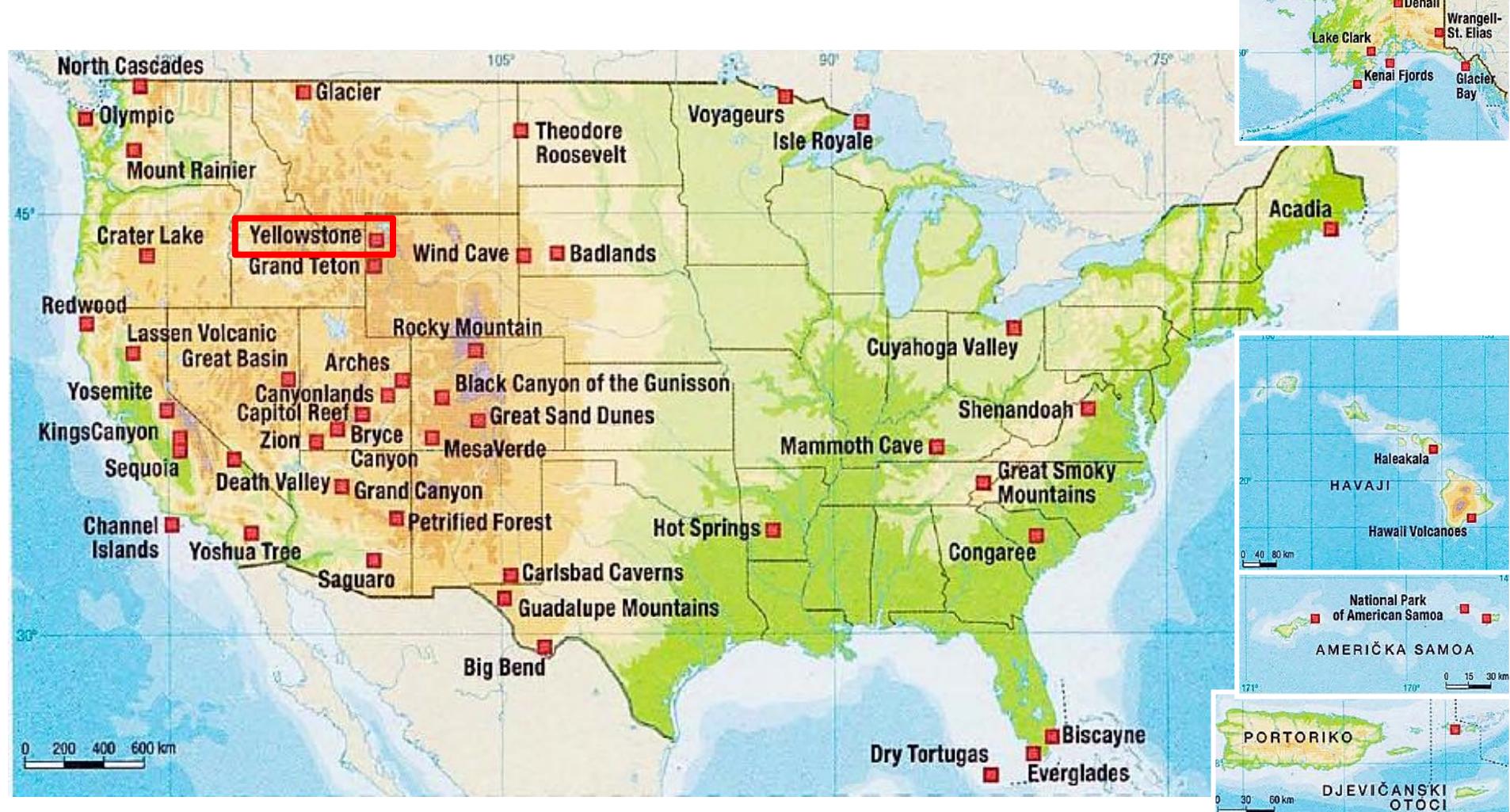
REGIJE SAD-a

- površina: 9,5 mil km² / oko 320 mil stanovnika / BDP/per capita 50 610 USD (2013.)
- regije:

PRIRODA I KULTURA

- brojna zaštićena područja (**58 nacionalnih parkova** i oko **300 zaštićenih područja**)
- 1872. g otvoren **1. nacionalni park na svijetu – Yellowstone**

DOMAĆI TURIZAM

- razvijen domaći turizam
- visok stupanj motoriziranosti – kamperi (mobile homes)
- **najposjećeniji:** Washington (glavni grad), zabavne atrakcije (Disneyland u LA-u, Orlando na Floridi i Las Vegas u Nevadi), Florida i Havaji (kupališni turizam) te nacionalni parkovi

Disneyland u Los Angelesu

Las Vegas, Nevada

Svemirski centar JFK, Florida

Havaji

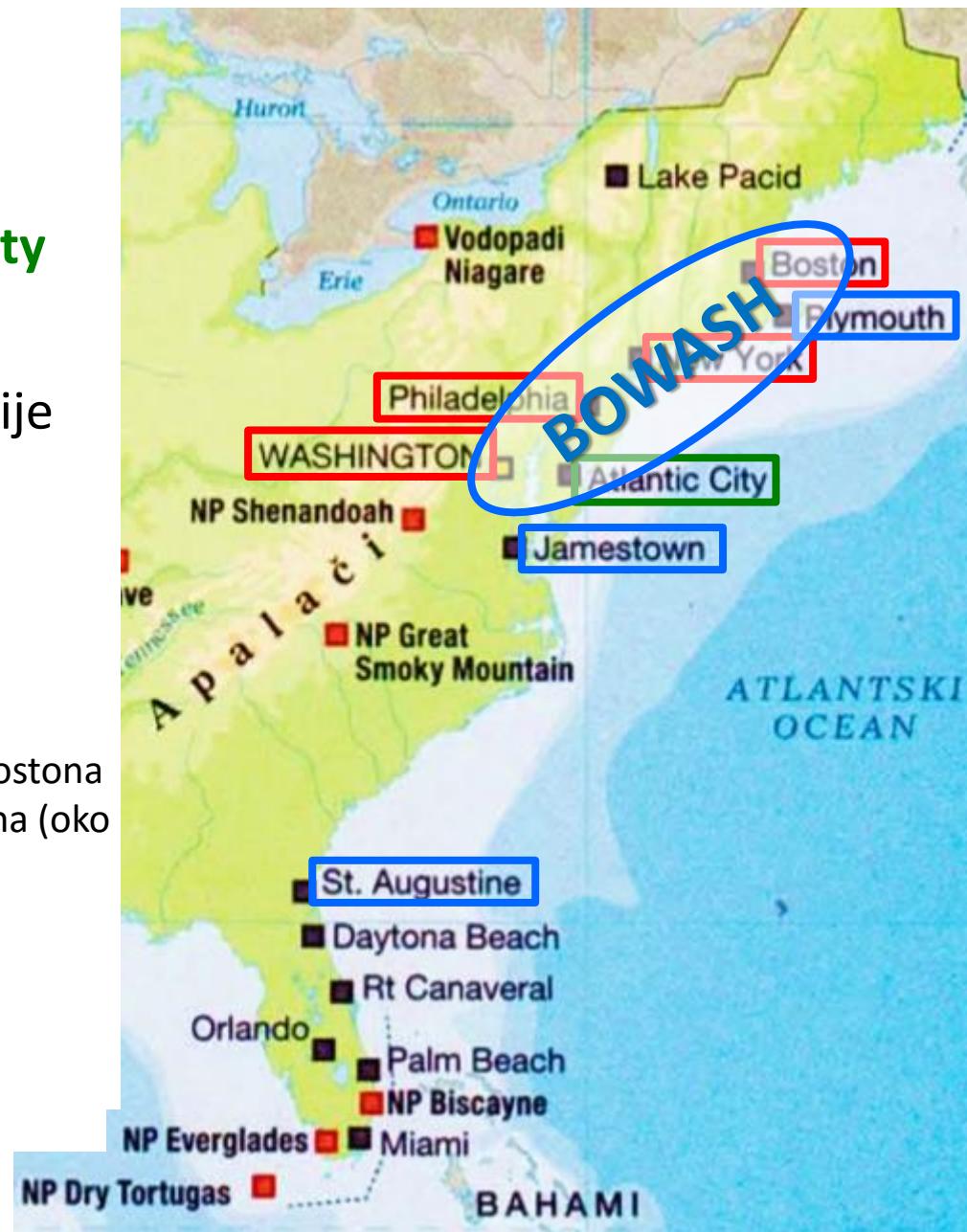
Washington DC (Bijela kuća)

TURIZAM AMERIČKOG ISTOKA I UNUTRAŠNJOSTI

ATLANTSKA OBALA (bez Floride)

- od Kanade do Floride – 3000 km
 - pješčane plaže duž cijele obale
 - najpoznatije kupalište **Atlantic City**
 - povijesni spomenici – **Plymouth**, **Jamestown** i **St. Augustine** (najstarije europsko naselje u SAD-u)
 - turizam većih gradova:
 - **Boston** (7,2 mil. st)
 - **New York** (21,5 mil. st)
 - **Philadelphia** (7,25 mil. st)
 - **Washington** (8,1 mil. st)
- BOWASH** – konurbacijsko područje od Bostona do Washingtona (oko 40 mil. st)

Philadelphia

Atlantic City

Boston

New York

St. Augustine

FLORIDA

- poluotok vapnenačke građe
- brojni pješčani sprudovi
- najpoznatije zimovalište na svijetu – **temperatura mora u siječnju 21 °C**
- **kupališna mjesta:**
 - Daytona Beach
 - Palm Beach
 - Miami Beach
- unutrašnjost Floride – močvare najpoznatija **NP Everglades**
- tropска flora i fauna u **NP Dry Tortugas** i **NP Biscayne**
- **svemirski centar** J. F. Kennedy na **Rt. Canaveral**
- **Orlando** – Disneyland
- **Miami** – najveći grad Floride

Miami

Svemirski centar Cape Canaveral

Orlando – Disneyland

NP Everglades

APALAČKO GORJE

- od Newfoundlanda do Alabame – 2500 km dugo
- omiljeno izletničko odredište
- u sjevernom dijelu brojna skijališta
 - Lake Placid
- nacionalni parkovi
 - NP Shenandoah
 - NP Great Smoky Mountain

Lake Placid

NP Shenandoah

NP Great Smoky Mountain

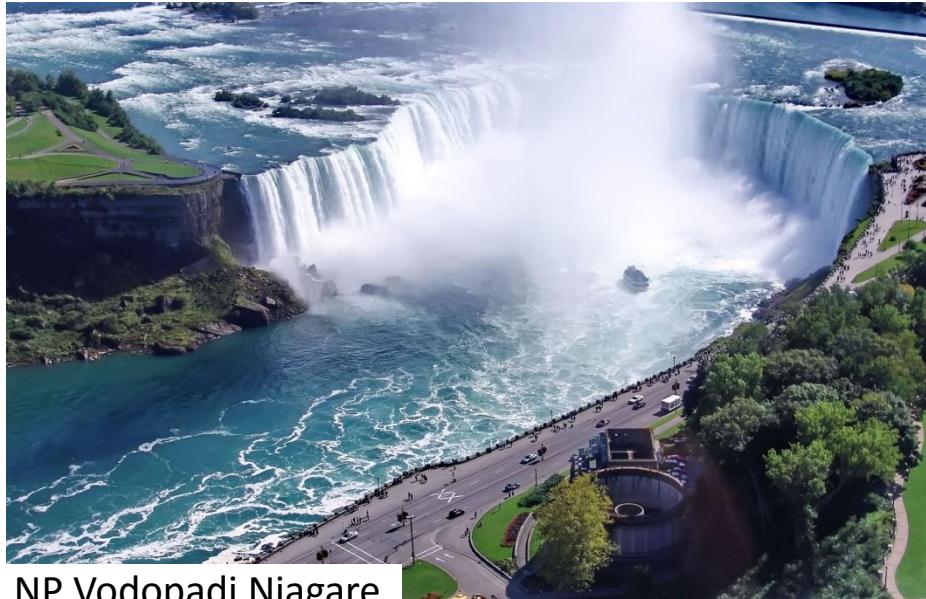
SREDIŠNJE NIZINE

- **ravničarski prostor** između gorja Apalači na istoku, Stijenjaka na zapadu, velikih jezera na sjeveru i Meksičkog zaljeva na jugu
- manje atraktivan dio SAD-a
- nacionalni parkovi
 - **NP Mammoth Cave** najveći špiljski sustav na svijetu (500 km)
 - **NP Vodopadi Niagare** između jezera Erie i Ontario
- **velika jezera na sjeveru**
 - Gornje jezero (Superior), Michigan, Huron, Erie i Ontario
- rijeke **Mississippi** i **Missouri**
- veći gradovi: **Chicago, St. Louis i New Orleans**
- **plato Ozark** – brojni **termalni izvori**
 - Mammoth Springs, Eureka Springs i Hot Springs

NP Mammoth Cave

NP Vodopadi Niagare

Missouri

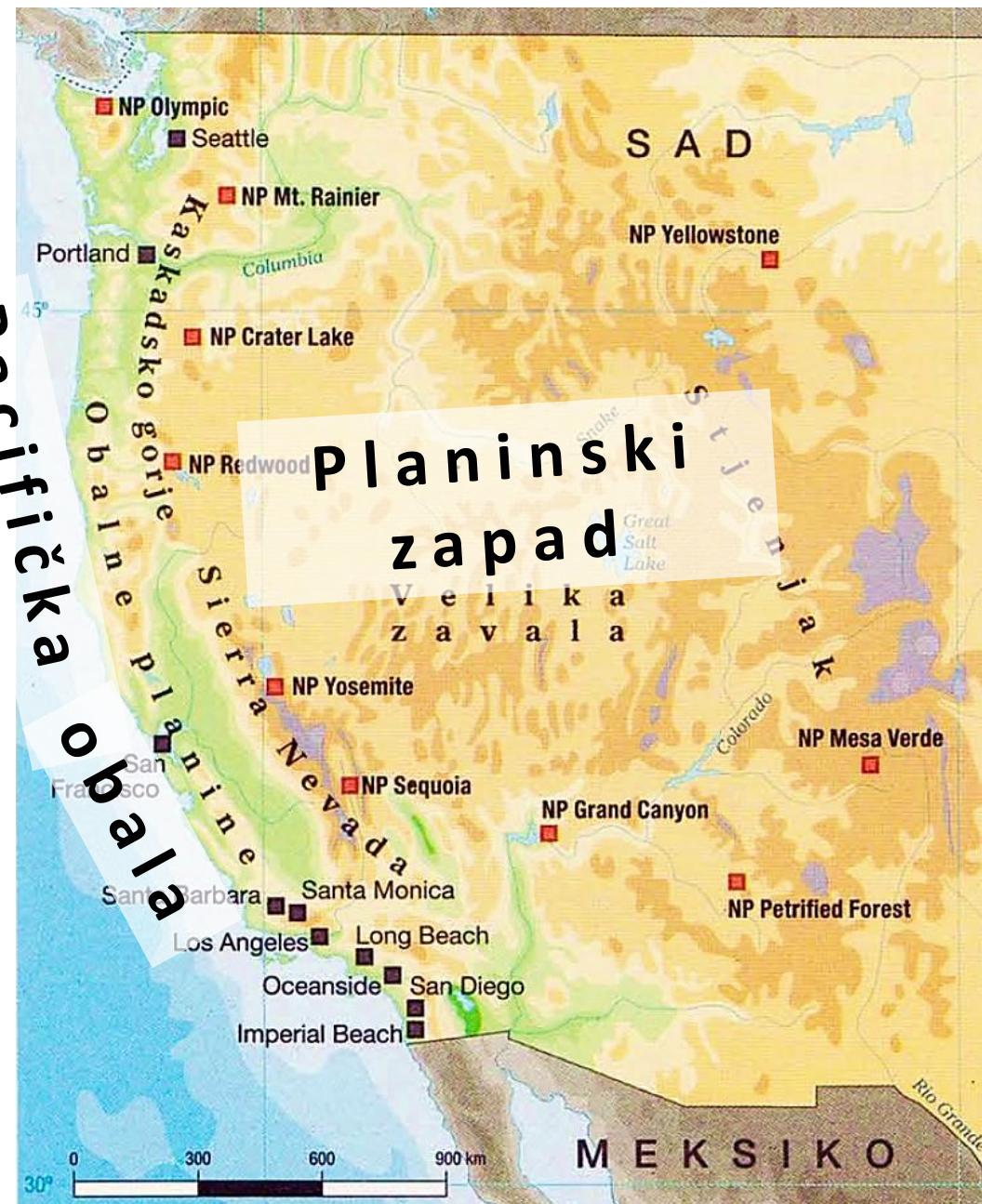
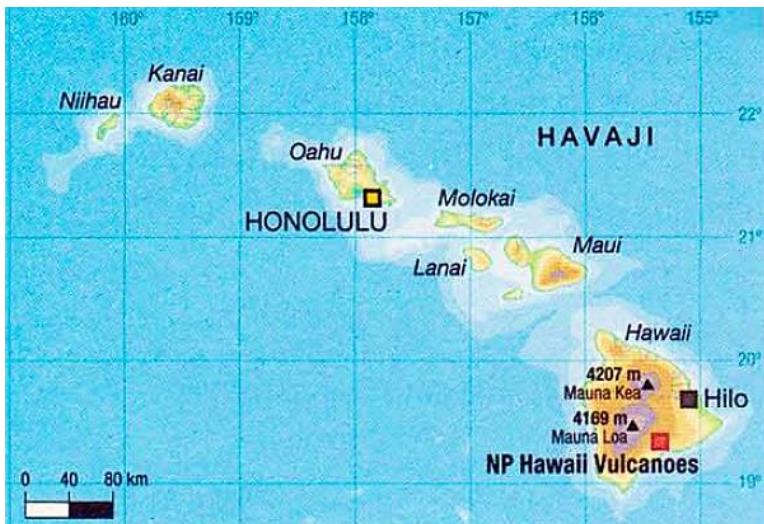

Mississippi

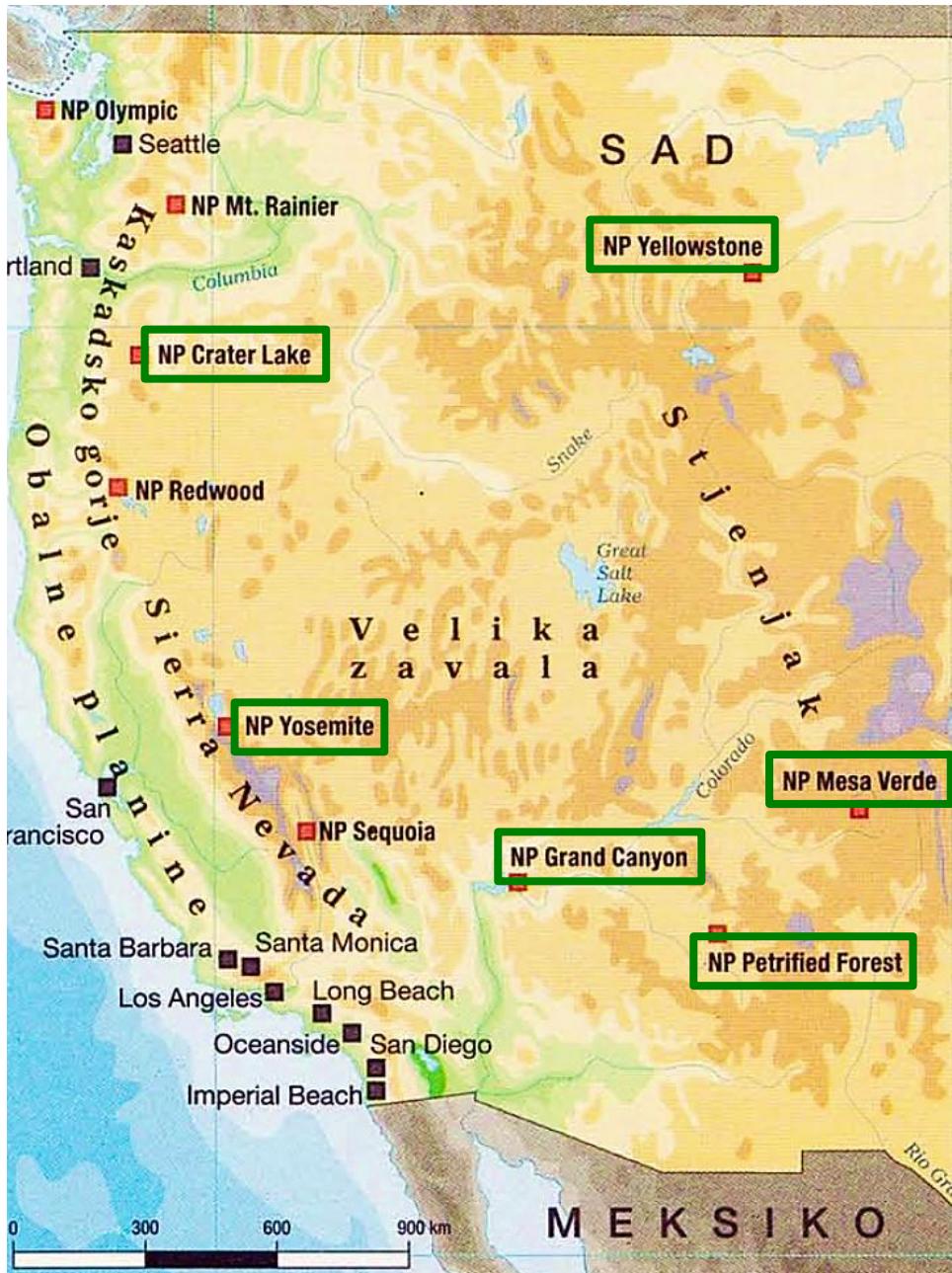
TURIZAM AMERIČKOG ZAPADA

- Pacifička obala, planinski zapad, Aljaska i Havaji

PLANINSKI ZAPAD

- **Stijenjak** na istoku te **Kaskadsko gorje** i **Sierra Nevada** na zapadu, u središtu **Velika zavala** – svi zajedno čine **Kordiljere**
- **turistički najatraktivniji** dio SAD-a
- očuvana priroda i brojni nacionalni parkovi:
 - **Yellowstone** (najstariji NP na svijetu, gejziri)
 - **Grand Canyon** (rijeka Colorado)
 - **Petrified Forest** (fosilizirana šuma)
 - **Mesa Verde** (građevine Anasazi indijanaca)
 - **Yosemite** (ledenjački reljef)
 - **Crater Lake** (vulkansko jezero)
- **zimski turizam na Kordiljerima** – skijališta: Aspen, Salt Lake City i Vail

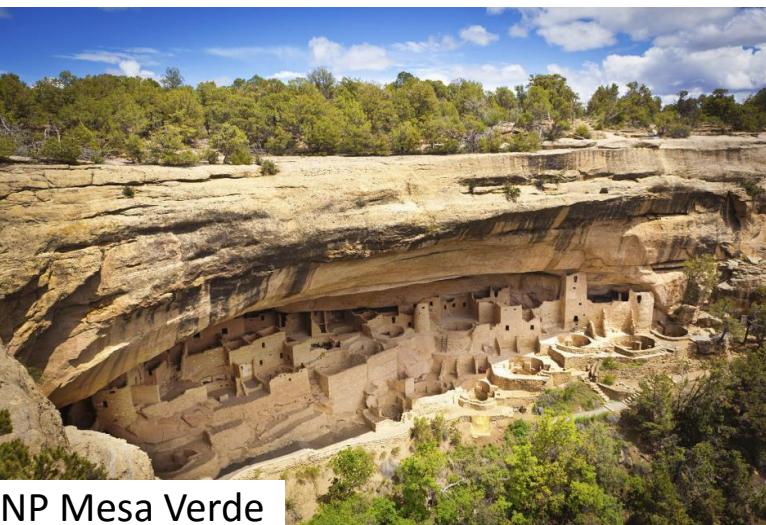
NP Petrified Forest

NP Yellowstone

NP Yosemite

NP Mesa Verde

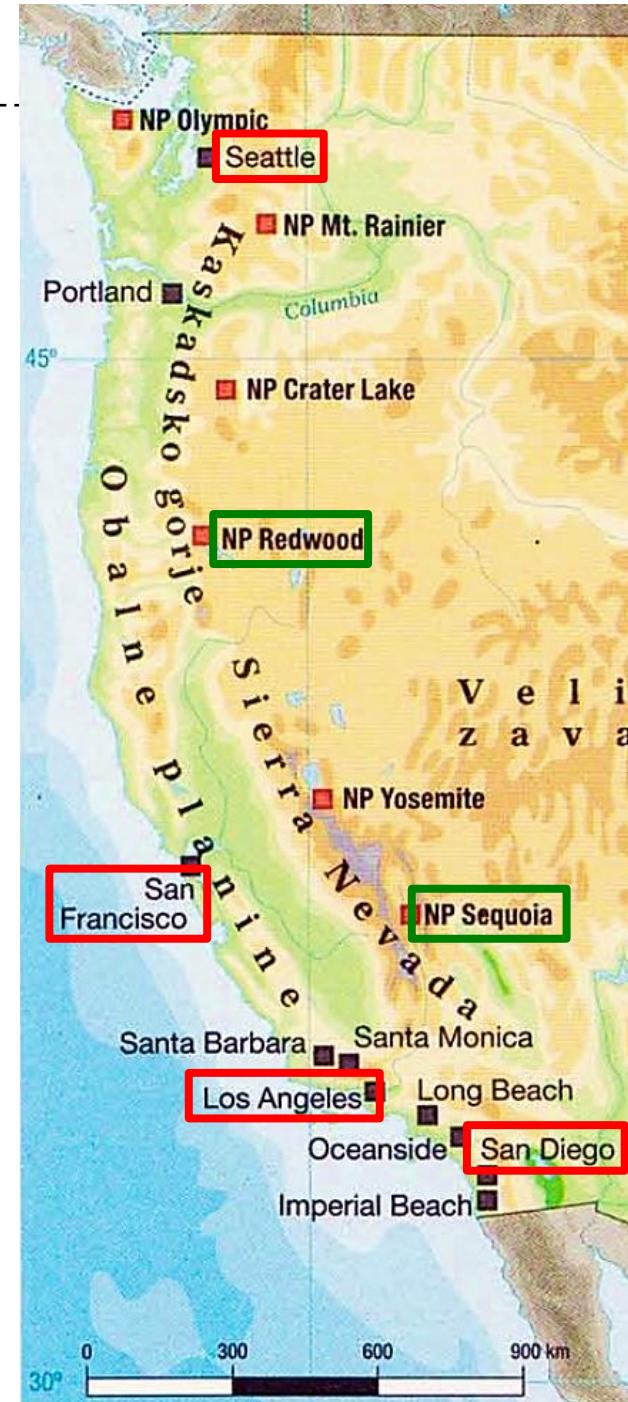
NP Grand Canyon

NP Crater Lake

PACIFIČKA OBALA

- **obala nije za kupanje** – strmi klifovi i pješčane plaže, hladna Kalifornijska morska struja
- more pogodno za kupanje tek južnije od Santa Barbare
- **kupališta:** Santa Monica, Long Beach, Oceanside i Imperial Beach
- nacionalni parkovi: **Sequoia** i **Redwood** – posljednje očuvane šume sekvoje
- gradovi na pacifičkoj obali:
 - **Seattle** (3,9 mil. st) – NP Mt. Rainier i NP Olympic u blizini
 - **San Francisco** (7,2 mil. st) – samostan i crkva Sv. Franje po kojem je grad dobio ime, Golden Gate most, jedan od najljepših gradova svijeta
 - **Los Angeles** (17,1 mil. st) – Hollywood i Disneyland
 - **San Diego** (3,1 mil. st) – na granici s Meksikom

Sn Diego

San Francisco

NP Redwood

NP Sequoia

Seattle

Los Angeles

ALJASKA I HAVAJI

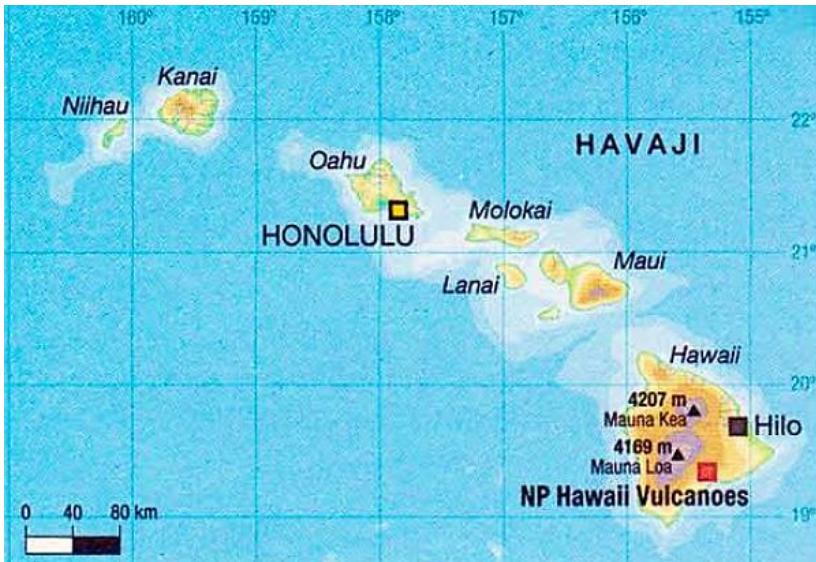
Aljaska

- hladna klima
- krstarenja uz obalu
- razvijen **lov i ribolov**
- najviši vrh Amerike – **Mt. McKinley** (6194 m)
- **NP Denali** – ledenjački reljef, brojne životinje

Havaji

- najkomercijalnije turističko područje SAD-a
- tropska kišna klima i brojni vulkani
- **NP Hawaii Volcanoes** – vulkani Mauna Loa i Kilaueau
- brojne pješčane plaže
- ratna luka iz 2. svj. rata – **Pearl Harbour** (Honolulu)

NP Denali

Mt. McKinley (6194 m)

Mauna Loa

Kanada

KANADA

- **površina:** 10 mil km² / oko 35 mil stanovnika (2013.)
- **gustoća naseljenosti:** 3 st/km²
- **BDP/per capita:** 51 000 USD – **HDI:** 0,937 (8. na svijetu)
- **glavni grad:** **Ottawa** (1,3 mil. st)
- **službeni jezici:** **Engleski** (78%); u pokrajini Quebec i New Brunswick – Fransuski - 22% govori **Francuski**
- **Inuiti (starosjedioci)** – 1,5 % stanovništva

REGIJE KANADE

1. Kanadski štit

- u obliku potkove okružuje **Hudsonov zaljev**, na SI Kanade
- **zauzima polovicu Kanade**
- s južne strane okružuju ga nizine **Velikih jezera** (Superior, Michigan, Huron, Erie i Ontario) i rijeke **St. Lawrence** (najnaseljeniji dio Kanade radi povoljne klime) – na udaljenosti od 150 km živi **70% stanovništva Kanade**

2. Veličine ravnice

- između Kanadskog štita i Kordiljera
- brojna **ledenjačka jezera** (Veliko medvjedje jezero, Veliko ropsko jezero, Athabasce, Winnipeg...)

3. Kordiljeri

- najviši vrh Kanade – **Mt. Logan** – 5 959 m
- rijeka **Yukon**

KLIMA KANADE

- južni dijelovi imaju **snježno-šumsku**, a sjeverni **polarnu klimu**
 - prosječne siječanske temp. u Ottawi od -15 do -6°C a srpanjske od 15 do 26°C
- polovicu Kanade prekriva **trajno smrznuto tlo – permafrost**
- **Sjeverno ledeno more** zaleđeno gotovo cijelu godinu, a **Hudsonov zaljev** do devet mjeseci

– atlantske provincije (Newfoundland, Nova Škotska i New Brunswick) – strma obala i **ribarski gradovi**

- najposjećeniji su nacionalni parkovi
- zaljev **Fundy** – turistička atrakcija, poznat po **velikim plimnim amplitudama** – **do 21 m**

zaljev Fundy

- **Quebec** – južni dio je šumski kraj – šume javora (crveno lišće u jesen) – „goruće šume“
 - sjeverni dio provincije bogat rijekama i jezerima – crnogorična šuma
- najgušća naseljenost je uz **zaljev St. Lawrence** gdje su smjestili najveći kanadski gradovi: **Toronto, Montreal, Ottawa, Quebec**
- **Ottawa** (1,3 mil. st) – glavni grad Kanade
- **Montreal** (4 mil. st) – nakon Pariza **najveći frankofonski grad** na svijetu
 - značajno gospodarsko i prometno središte

Montreal

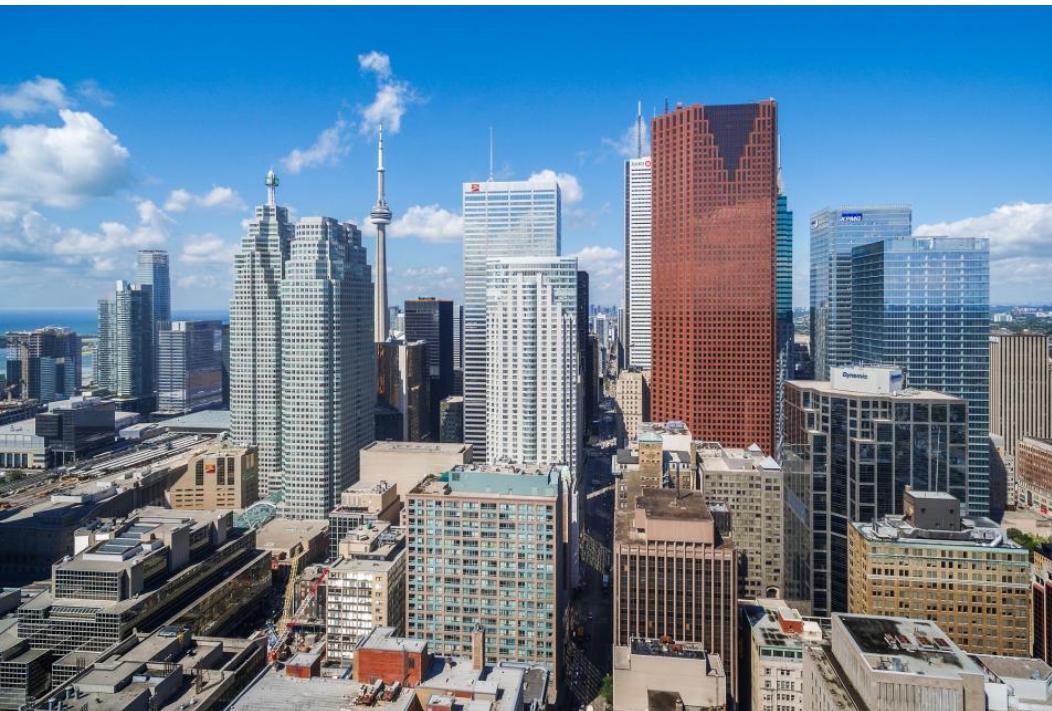

Ottawa

- **Toronto** (5,9 mil. st) – **najveći i gospodarski vodeći** grad Kanade – na jezeru Ontario
 - južni dio zbog velikog broja hotela se naziva **kanadska rivijera**
 - između jezera Erie i Ontario – **vodopad Niagare** – visina 51 m a širina 800 m – nastali su unazadnjim pomicanjem rijeke Niagare –
najposjećeniji dio Kanade

Toronto

- Manitoba, Saskatchewan i Alberta – brojna ledenjačka jezera, bogatstvo ribom i divljači u šumama
- NP Wood Buffalo – drugi najpoznatiji park Kanade – Alberta – nedirnute tajge
- Kanada ima **44 nacionalna parka** – najstariji je **Banff** (1885.)
- **Vancouver** (2,4 mil. st) – najveći kanadski grad luka na Pacifiku
 - počeo se razvijati tek nakon izgradnje transkontinentalne kanadske željeznice 1885.

NP Wood Buffalo

NP Banff

Vancouver

Turizam Latinske Amerike

LATINSKA AMERIKA

- Latinsku Ameriku čine države Srednje i Južne Amerike te Antilsko otočje ili Karibi – većina govore **španjolskim, portugalskim i francuskim** jezikom
- od **rijeke Rio Grande** do **rta Horn** (Magellanov prolaz)
- **površina:** 21 mil. km²
- Srednja Amerika ima razvijeniji turizam od Južne

Meksiko

MEKSIKO

- **POVRŠINA:** oko 2 mil. km² (1 972 550 km²) – 13. u svijetu
- **BROJ STANOVNIKA:** 120 mil. st – 59 st/km²
- **BDP/per capita:** oko 9 600 USD – **HDI:** 0,774 (74. u svijetu)
- **GLAVNI GRAD:** Mexico City (Ciudad de Mexico) – oko 23,5 mil. st
- **SLUŽBENI JEZIK:** Španjolski
- sastoji se od 31 države i federalnog teritorija glavnog grada

RELJEFNE CJELINE

1. Sierra Madre Oriental i Sierra Madre Occidental - nastavak Kordiljera

RELJEFNE CJELINE

2. Meksička visoravan (Meseta) – najnaseljeniji dio zemlje

RELJEFNE CJELINE

3. **Sierra Neovulcanica ili Transmeksički vulkanski pojas** – niz aktivnih i ugaslih vulkana na jugu Meksičke visoravni – najviši dio Meksika – vulkani: **Orizaba** i **Popocatepetl** – preko 5 000 m

RELJEFNE CJELINE

4. Siera Madre del Sur i visočje Chiapas – na jugu zemlje i na granici s Gvatemalom

5. poluotoci Kalifornija i Yucatan

- **Kalifornija** – suho, planinsko područje
- **Yucatan** – na jugu Meksika, prekriven šumama, visina do 150 m – vapnenačke stijene – Maye

TURISTIČKA KRETANJA U MEKSIKU

- turizam je jedna od najvažnijih gospodarskih grana u Meksiku
- brojni vulkani na jugu Meksika (gorje Neovulcanica)
 - najveći vulkan **Popocatepetl**
 - najviši meksički vrh **Pico de Orizaba** (5 610 m) ujedno i vulkan
- prednost meksičkog turizma je što graniči s SAD-om

OBALA MEKSIČKOG ZALJEVA

- obala Meksičkog zaljeva i Karipskog mora – turistički manje privlačna
 - radi gorja Sierra Madre Oriental pasati ne prelaze u unutrašnjost pa je obala Meksičkog zaljeva kišovita i vlažna – velike temperature i velika vlažnost zraka

OBALA MEKSIČKOG ZALJEVA

- vapnenački **poluotok Yucatan** – niža nadmorska visina i manje padalina (450 mm godišnje) – **razvijen turizam**
- u prošlosti civilizacija **Maja**
- turistički posjećena prijestolnica Maja – **Chichen Itza** i grad **Uxmal**
- na obali Karipskog mora izgrađen je grad **Cancun** (1980-ih) koji najviše posjećuju strani turisti

Uxmal

Chichen Itza

Cancun

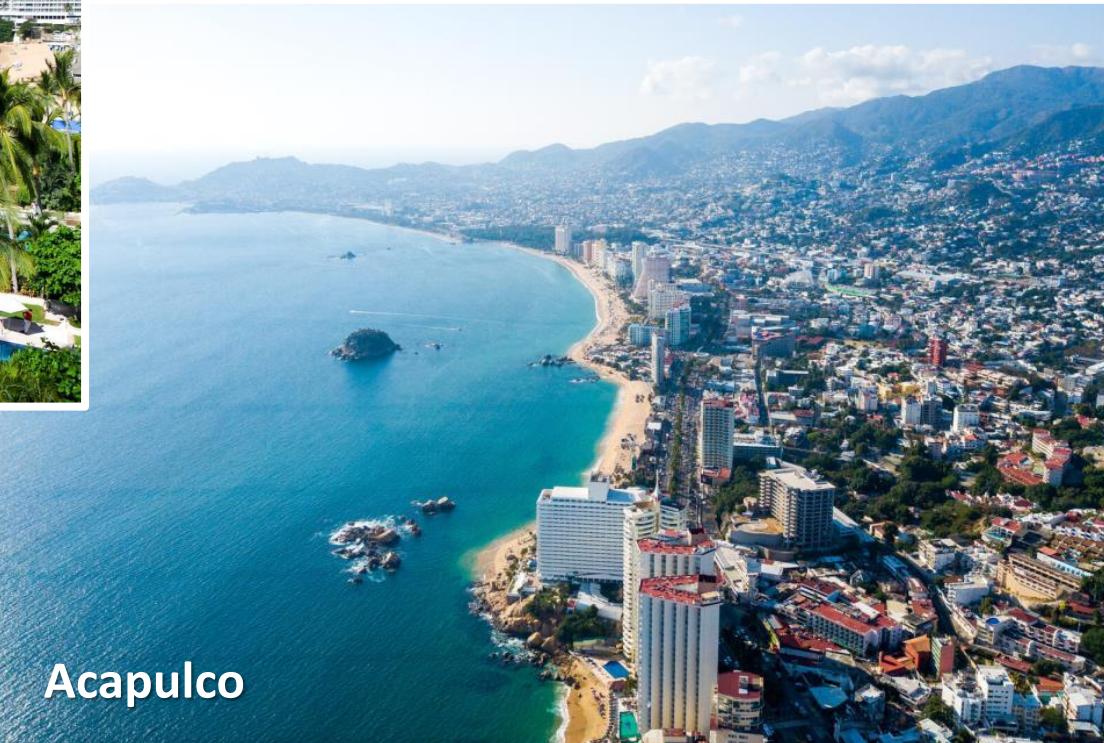
PACIFIČKA OBALA

- mnogo suša od Atlantske obale pa su brojna kupališna mjesta
- najpoznatiji **Acapulco**, Mazatlan, Manzanillo, Puerto Vallarta i La Paz (na poluotoku Kalifornija)

Acapulco – nekada trgovačka luka (do 1950-ih), danas veliko turističko mjesto s brojnim modernim hotelima

Acapulco

MEKSIČKA VISORAVAN (MESETA)

- između planinskih lanaca **Sierra Madre Occidental** (zapad) i **Sierra Madre Oriental** (istok)
- pogodna klima ugodna za život – **najnaseljeniji i gospodarski najvažniji dio Meksika**

MEKSIČKA VISORAVAN (MESETA)

- na južnom dijelu (na 2 300 m n. v.) se razvio glavni grad **Ciudad de Mexico** (23,5 mil. st) – jedna od najvećih urbanih aglomeracija na svijetu – uz **jezero Texcoco** i ispod ugaslog **vulkana Popocatepetl**
 - na obali jezera Texcoco nalazio se grad **Tenochtitlan** – prijestolnica **Asteka**

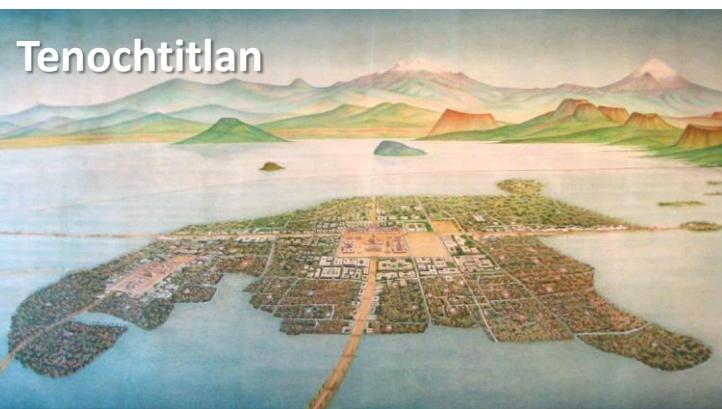

MEKSIČKA VISORAVAN (MESETA)

- **Teotihuacan** – najveći grad s početka naše ere – 40 km sjeverno od Ciudad de Mexica – **piramida Sunca i Mjeseca**
- **Guadalajara** (4,9 mil. st) – grad meksičkih marijači svirača
- pogranični gradovi bilježe brojne jednodnevne turističke dolaske iz SAD-a (radi kupovine): **Tijuana, Ciudad Juarez i Nogales**

Guadalajara

Ciudad de Mexico

vulkana Popocatepetl

Teotihuacan

KARIPSKO-BAHAMSKO OTOČJE

- otoci su na dodiru litosfernih ploča pa su **česti potresi i vulkanizmi**
- manji otoci uglavnom **koraljnog postanka**
- **turizam razvijen tijekom cijele godine** radi tropske klime koja je ublažena utjecajem mora (toplo Karipsko more – **25°C cijele godine**)

Turizam Južne Amerike

JUŽNA AMERIKA

- 4. po veličini (12% svjetskog kopna) i 5. po br. stanovnika (5,7% st. svijeta)
- 12 država i 2 teritorija
- najviši vrh: **Aconcagua** (6 960 m)
- najviše plovn jezero: **Titicaca** (na 3 812 m)
- najveća kišna šuma na svijetu: **Amazonija**
- najsuše mjesto: pustinja **Atacama**
- najviši slap na svijetu: **Angels Falls** (979 m)
- turistički slabije razvijena od srednje Amerike
- najviše turista dolazi iz SAD-a
- slabe prometnice, česte političke nestabilnosti, pojačani kriminal, gerilske skupine i malo dobrih hotela

Argentina

ARGENTINA

- 2. zemlja Južne Amerike po veličini i broju stanovnika
- regije:
 - zaravan Gran Chaco
 - Pampe
 - Patagonija
 - Ande – najviši vrh Južne Amerike
 - **Aconcagua** (6 960 m)
 - Ognjena zemlja
- klima raznolika
 - **tropska** na sjeveroistoku (Gran Chaco)
 - **umjerena** u Pampama
 - **suha** klima u Patagoniji
 - **polarna** u Ognjenoj zemlji

PAMPE I UNUTRAŠNJOST

- glavni grad **Buenos Aires** (15 mil. st)
- na obali **zaljeva La Plata**
- osnovali su ga Španjolci
- znamenitosti:
 - Plaza del Mayo
 - gradska vječnica
 - katedrala Sv. Trojstva
 - tango
- La Plata – muzej fosila
- primorsko ljetovalište **Mar del Plata** (30 km duga pješčana plaža)
- kolonijalni gradovi **Salta** i **Cordoba**

Plaza del Mayo

Salta

La Plata – muzej fosila

Mar del Plata

PRIRODNE ZNAMENITOSTI

- 30 nacionalnih parkova, skijališta, planinski vrhovi i ledenjačka jezera
- **San Carlos de Bariloche** – skijalište, zimski sportovi, planinarenje – sličan europskim gradovima
- vrh **Aconcagua** – ugasli vulkan
 - omiljeno odredište planinara
- **poluotok Valdes** – promatranje kitova, morskih slonova i ptica
- **NP Los Glaciares** – ledenjaci

San Carlos de Bariloche

Poluotok Valdes

Aconcagua

NP Los Glaciares

Brazil

BRAZIL

- najveća i najmnogoljudnija zemlja Južne Amerike
- Portugalski službeni jezik
- regije:
 - porječje Amazone
 - Brazilsko visočje
 - obala (duga 7500 km)
- klima:
 - najveći dio ima tropsku
 - južni dijelovi imaju sušiju i hladniju od ostatka
- **60%** površine prekriveno šumama (porječje Amazone)
- **67 nacionalnih parkova**

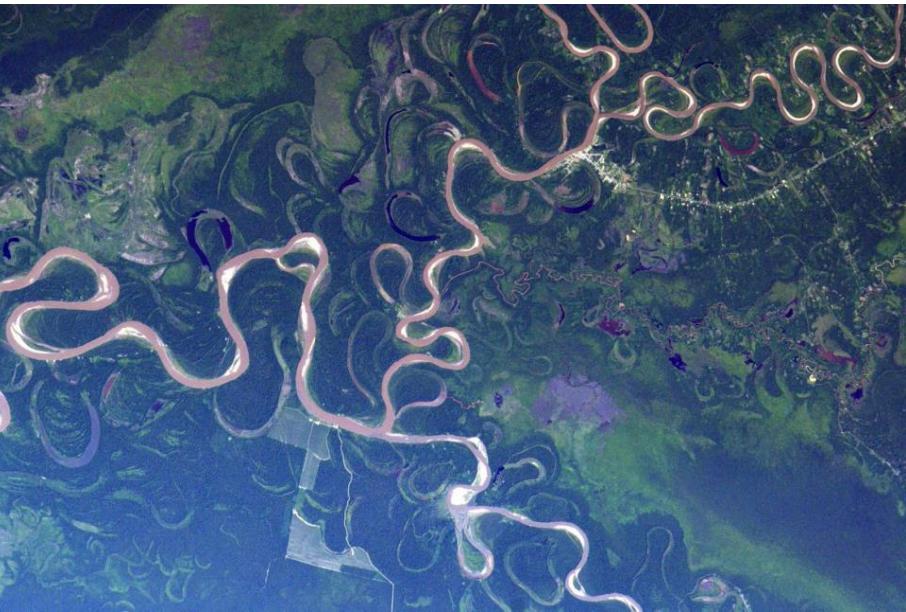
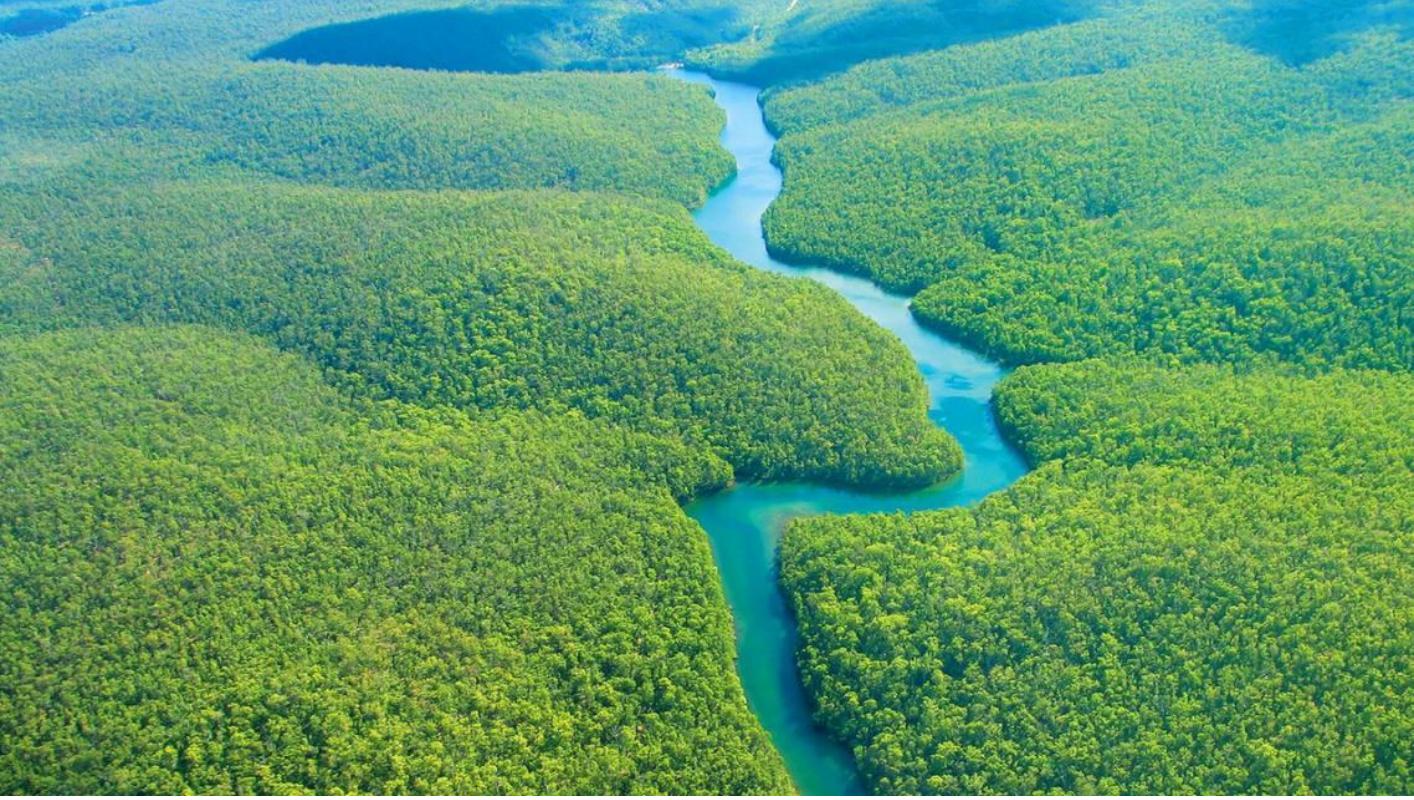

AMAZONIJA

- **porječje Amazone** zauzima polovicu teritorija Brazila
- najveće površine **tropskih kišnih šuma** na Zemlji
- **Manaus** (2 mil. st.) – najveći grad u Amazoniji na ušću Rio Negro u Amazonu
 - sagrađen radi gumovca
 - Teatro Amazonas opera kuća
- oko 50 000 km plovnih putova

Amazonija

Manaus – Teatro Amazonas

BRAZILSKO VISOČJE

– južno od Amazonije

– vodopadi Iguaçu –

- više od 250 vodopada visine
60 do 80 m
- turistički posjećeno mjesto
- na UNESCO-vom popisu

– **Brasilia** (4,1 mil. st) – glavni grad

- planski izgrađen 1957. – 1960.

– pokrajina **Minas Gerais**

- rudnici zlata i dragog kamenja
- rudarski gradovi: **Ouro Puerto**

– **Sao Paulo** (12 mil. st)

- brojni potomci doseljenika
- zmijski muzej

Sao Paulo - megograd

Ouro Puerto – rudarski grad u regiji
Minas Gerais, kolonijalna arhitektura

vodopadi Iguaçu

Brasilia – glavni grad, planski
izgrađen od 1957. – 1960.

OBALNI POJAS

- nekoliko morskih zaljeva na kojima su se razvili gradovi
- **Rio de Janeiro** (12,8 mil. st)
 - „Siječanska rijeka“
 - 2 brežuljka simboli grada:
Corcovado (700 m – Isusov kip) i
Glava šećera (400 m)
 - plaža **Copacabana**
 - glavni grad do 1960. g
 - karneval u Riu
 - umjetno zasađena tropска šuma
Tijuca uz rub grada
- **Salvador** (3,8 mil. st)
 - prvi glavni grad Brazila
 - bogata kolonijalna arhitektura
(34 crkve iz tog razdoblja)
 - kilometarske plaže

Rio de Janeiro

prašuma Tijuca

Salvador – bogata kolonijalna arhitektura

